

GRUNDLAGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 2/2003 rd

Lagmotion med förslag till lag om ändring av 1 § lagen om riksdagsmannaarvode

Till finansutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 28 maj 2003 en lagmotion med förslag till lag om ändring av 1 § lagen om riksdagsmannaarvode (LM 45/2003 rd — Timo Kalli /cent m.fl.) till finansutskottet för beredning och bestämde samtidigt att grundlagsutskottet skall lämna utlåtande till finansutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- riksdagens förvaltningsdirektör Kari T. Ahonen
- lagstiftningsråd Eero J. Aarnio, justitieministeriet
- professor Mikael Hidén
- professor Kaarlo Tuori.

LAGMOTIONEN

I motionen föreslås att lagen om riksdagsmannaarvode ändras så att det är riksdagens arvodeskommission som fattar det slutliga beslutet om arvodet till riksdagsledamöterna för arbetet i riksdagen. I dagsläget fastställs arvodet av riksdagens kanslikommission enligt ett förslag från arvodeskommissionen.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 15 juni 2003.

I motiveringen till lagstiftningsordning hänvisas till grundlagsutskottets utlåtande om reformen genom vilken det nuvarande systemet för fastställande av riksdagsmannaarvodet infördes och konstateras att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Den nya grundlagen från 2000 innehåller inga bestämmelser om riksdagsmannaarvode. Strax efter att grundlagen trädde i kraft konstaterade utskottet därför att det i stor utsträckning beror på lagstiftarens prövning hur noggrant det lagstiftas om riksdagsmannaarvodet. Utskottets

ståndpunkt var att konstitutionen inte ställer något hinder för att det i lagen om riksdagsmannaarvode föreskrivs bara om förfarandet med att bestämma arvodet men inte om grunderna för dess storlek (GrUU 15/2000 rd, s. 2 första spalten).

Det i lagmotionen föreslagna förfarandet med fastställande av riksdagsmannaarvodet innebär att riksdagen helt kopplas loss från beslutsfattandet och att det slutliga ärendet fattas av en arvodeskommission utsedd av presidiet. Något krav på att det är riksdagen eller ett riksdagsorgan bestående av riksdagsledamöter som skall fatta det slutliga arvodesbeslutet kan inte härledas ur grundlagen. Det strider inte heller mot kravet på riksdagsledamöternas oberoende att anförtro en arvodeskommission likt den nuvarande rätten att fatta beslutet. Konstitutionellt sett utgör lagförslaget följaktligen inget problem.

När lagen om riksdagsmannaarvode sågs över 2000 ansåg utskottet det viktigt ur konstitutionell synvinkel att riksdagsmannaarvodet ses som en garanti för riksdagsledamöternas oberoende

enligt 29 § grundlagen. Även på ett mer generellt plan tryggar riksdagsmannaarvodet riksdagens verksamhetsbetingelser. Av dessa orsaker anger 1 § i lagen om riksdagsmannaarvode som rättslig grund för ett arvodesbeslut att till en riksdagsledamot betalas ett arvode av sådan storlek att uppdraget som riksdagsledamot kan skötas på behörigt sätt. Lagmotionen föreslår ingen ändring i denna för beslutet om riksdagsmannaarvodets storlek viktiga bestämmelse.

Utlåtande

Grundlagsutskottet anser

att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Helsingfors den 5 juni 2003

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kimmo Sasi /saml
vordf. Arja Alho /sd
medl. Leena Harkimo /saml
Anne Huotari /vänst
Roger Jansson /sv
Miapetra Kumpula /sd
Annika Lapintie /vänst
Reino Ojala /sd

Klaus Pentti /cent
Markku Rossi /cent
Simo Rundgren /cent
Arto Satonen /saml
Seppo Särkiniemi /cent
Ilkka Taipale /sd
ers. Veijo Puhjo /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Jarmo Vuorinen.